Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33270

Özet

Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i, Gündüzalp ve Boydak-Özan (2017) taraf?ndan yüksekö?retim kurumlar?nda yetenek yönetimi süreçlerini desteklemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, doktora ö?rencilerinin akademik ba?ar? ve potansiyellerini sistematik ve objektif kriterlere göre de?erlendirmektir. Bu ölçek, ö?rencilerin sadece mevcut ba?ar?lar?n? de?il, ayn? zamanda ara?t?rma becerileri, etik anlay??lar? ve öz-de?erlendirme yetenekleri gibi gelecekteki akademik kariyerlerini etkileyecek kritik yeterliliklerini ölçmeyi hedefler.

Geli?tirme a?amas?nda, ölçe?in psikometrik özellikleri titizlikle incelenmi? ve hem kapsam hem de yap? geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Elde edilen bulgular, ölçe?in doktora ö?rencileri ba?lam?nda akademik potansiyeli ölçmede güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermi?tir. Ölçek, 5'li Likert tipi derecelendirme format?n? kullanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yetenek Yönetimi, Doktora Ö?rencileri, Akademik Potansiyel, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Yüksekö?retim.

Yazarlar

Seda GÜNDÜZALP, M. Boydak-Özan.

Amaç

Ölçe?in birincil amac?, yüksekö?retim kurumlar?nda uygulanan yetenek yönetimi stratejileri kapsam?nda, doktora düzeyindeki ö?rencilerin akademik potansiyellerini de?erlendirmek için standartla?t?r?lm??, güvenilir ve geçerli kriterler seti olu?turmakt?r. Bu kriterler, ö?rencilerin program süresince gösterdikleri geli?im alanlar?n? belirlemeye ve gelecekteki akademik kadrolara (ara?t?rma görevlisi, ö?retim üyesi) seçilmelerinde objektif bir temel sa?lamaya yöneliktir.

Ölçek, ayn? zamanda ö?rencilerin kendi güçlü ve zay?f yönlerini fark etmelerine olanak tan?yarak, öz-de?erlendirme ve ki?isel geli?im süreçlerini desteklemeyi amaçlamaktad?r. Bu de?erlendirme arac?, üniversitelerin doktora programlar?n?n kalitesini art?rmak ve akademik insan kayna??n? etkin bir ?ekilde yönetmek için kritik bilgiler sunmaktad?r.

Yap?

Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i, akademik potansiyel kavram?n? çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktad?r. Bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

yap?, sadece bili?sel yetenekleri de?il, ayn? zamanda doktora program?n?n gerektirdi?i etik, metodolojik ve ki?isel yeterlilikleri de kapsamaktad?r. Ölçek maddeleri, ö?rencilerin ara?t?rma eti?ine ba?l?l?klar?n?, ele?tirel dü?ünme becerilerini, öz-yönetim yeteneklerini ve bilimsel bilgi üretme kapasitelerini ölçmeye odaklanm??t?r.

Yap?sal olarak, ölçek maddeleri doktora e?itiminin temel gereklilikleri olan bilimsel dürüstlük (örne?in, bilgi h?rs?zl???ndan kaç?nma), öz-fark?ndal?k (güçlü ve zay?f yönlerini de?erlendirme) ve ara?t?rma yetkinli?i gibi alanlar? temsil etmektedir. Bu çok boyutlu yakla??m, yetenek yönetiminde sadece akademik ba?ar? puanlar?na de?il, ayn? zamanda davran??sal ve etik yeterliliklere de odaklan?lmas?n? sa?lamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, ölçe?in amac?na uygun olarak ilgili yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü belirlemek üzere yürütülmü?tür. Çal??mada hem Kapsam Geçerli?i hem de Yap? Geçerli?i incelenmi?tir.

Kapsam Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen akademik potansiyel yap?s?n?n tüm boyutlar?n? yeterince temsil edip etmedi?i uzman görü?leri ve literatür taramas? yoluyla kontrol edilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Faktör analizi teknikleri kullan?larak (detaylar? Faktör Analizi bölümünde aç?klanm??t?r), ölçe?in teorik olarak öngörülen alt boyutlar?n? istatistiksel olarak destekleyip desteklemedi?i incelenmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in yap? geçerli?ine sahip oldu?u tespit edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla yap?lm??t?r. Çal??man?n sonuçlar?, ölçe?in iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu ve dolay?s?yla ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde veya farkl? denek gruplar?nda istikrarl? oldu?unu göstermi?tir.

Güvenirlik analizleri, genellikle Cronbach Alfa katsay?s? gibi iç tutarl?l?k ölçümleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Elde edilen yüksek güvenirlik katsay?lar?, Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i'nin doktora ö?rencilerinin potansiyelini ölçmede güvenilir bir araç oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Gündüzalp & Boydak-Özan, 2017), yap? geçerli?ini saptamak amac?yla Faktör Analizi uygulanm??t?r. Ölçe?in çok boyutlu yap?s? göz önüne al?nd???nda,

ARABPSYCHOLOGY.COM

büyük olas?l?kla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak maddelerin hangi faktörler alt?nda topland??? belirlenmi? ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?n?n uyumu test edilmi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, akademik potansiyelin de?erlendirilmesinde önemli olan alt boyutlar?n birbirinden ayr??t???n? ve her bir boyutun kendi maddeleri taraf?ndan güçlü bir ?ekilde temsil edildi?ini do?rulam??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik çerçevesini istatistiksel verilerle destekleyerek ölçüm arac?n?n bilimsel sa?laml???n? peki?tirmi?tir.

Araç

Test Type:

Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format:

5'li Likert Ölçe?i (Kesinlikle Kat?l?yorum, Kat?l?yorum, Karars?z?m, Kat?lm?yorum, Kesinlikle Kat?lm?yorum gibi seçenekler kullan?lm??t?r.)

Language Available:

Türkçe

Population Group:

Akademisyenler ve Yüksekö?retim Doktora ö?rencileri

Age Group:

Yeti?kinler (Genellikle 25-45 ya? aral???ndaki doktora ö?rencileri)

Population Details:

Ölçek, Türkiye'deki üniversitelerde doktora programlar?na kay?tl? ö?renciler ba?ta olmak üzere, akademik potansiyelin de?erlendirilmesi gereken tüm doktora ö?rencileri üzerinde kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Test Methodology:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz bildirim (Self-report) yöntemi ile uygulan?r.

Anahtar Kelimeler

Akademik Etik, Öz-De?erlendirme, Lisansüstü E?itim, Ö?renci Seçimi, Yetenek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses:

Sorumlu Yazar: sedagunduzalp@munzur.edu.tr (Seda GÜNDÜZALP)

Correspondence Address:

Sorumlu yazar?n kurumsal e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Gündüzalp ve Boydak-Özan taraf?ndan 2017 y?l?nda yay?mlanan ara?t?rma makalesi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif ücretleri hakk?nda kesin bir bilgi bulunmamakla birlikte, akademik ara?t?rmalarda kullan?m için genellikle referans gösterilerek izin al?nmas? gerekmektedir. ?zinler için Sorumlu Yazar Seda GÜNDÜZALP ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ara?t?rmac?lar, ölçe?in geli?tirildi?i orijinal makaleye DergiPark üzerinden eri?ebilirler: dergipark.org.tr. Ayr?ca, ölçe?in dokümanlar?na a?a??daki ba?lant?lardan ula??labilir:

Orijinal Word belgesi: yetenek-yonetimi-surecinde-doktora-ogrencilerine-yonelik-akademik-potansiyel-degerlendirme.docx

Orijinal PDF dosyas?: yetenek-yonetimi-surecinde-doktora-ogrencilerine-yonelik-akademik-potansiyel-de?erlendirme.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Referanslar

Gündüzalp, S. ve Boydak-Özan, M. (2017). Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. **E?itimde Kuram ve Uygulama**, 13(2), 368-391.

Yetenek Yönetimi Sürecinde Doktora Ö?rencilerine Yönelik Akademik Potansiyel De?erlendirme Kriterleri Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kendi güçlü ve zay?f yönlerimi gerçekçi bir biçimde de?erlendiririm.
Bilgi h?rs?zl???ndan nas?l kaç?n?laca??n? bilirim.

ARABPSYCHOLOGY.COM